

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 10 PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A BOZP ZA ROK 2012

Vedoucí týmu: Ing. Jan Valentin, Ph.D.

Tajemník týmu: Ing. Petr Svoboda

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým č. 10 pro životní prostředí a BOZP je průřezovým týmem. Ve větší míře jsou na jednání týmu sledovány aktuální problematiky spojené s praktickými záležitostmi přímo na stavbách. Aby mohlo dojít k vytváření platformy, která umožňuje pravidelnou diskusi v oblasti ŽP a BOZP je potřeba větší zapojení členů týmu. Účast na jednání se bohužel nepodařilo navýšit, přestože projednávaná problematika spíše nabývá na významu. Tuto skutečnost lze přisoudit potřebě řešení elementárních existenčních otázek některých členů Sdružení. Oblasti činnosti týmu byly v roce 2012 následující:

- sledování a připomínkování legislativy v oblasti ŽP a BOZP, a to ještě před datem účinnosti předpisů,
- spolupráce s orgány státní správy (MŽP, ČIŽP, MD, ŘSD ČR a další),
- zprostředkování informací z komise HSE EAPA včetně návrhu dalšího postupu a implementace poznatků, závěrů a inovativních přístupů,
- snaha o maximální využití recyklace stavebních výrobků (kamenivo, asfaltová směs a další),
- používání odpadních, druhotných a doprovodných produktů v silničním stavitelství (např. drcená pryž, popílky, struska, problematicky uplatnitelné suroviny vznikající při těžbě a zpracování kameniva, stavební a demoliční odpady),
- v rámci možností týmu a přeneseně Sdružení podpora sféry výzkumu a vývoje při řešení otázek recyklace, uplatňování druhotných, odpadních či doprovodných produktů v silničním stavitelství,
- příprava společných projektů pro TA ČR (Technologickou agenturu ČR) v oblasti recyklace asfaltových směsí – projekt RECPave a také výzkum zaměřený na zavedení metody zjišťování protismykových vlastností – Wehner Schulze – projekt LABSKID
- spolupráce s dalšími týmy Sdružení a to především v oblastech:
 - negativní vlivy hluku a technologické možnosti pro jeho snižování (vazba na projekt TA ČR s označením CRAPave,
 - energetická náročnost a produkce emisí (problematika nízkoteplotních technologií, využití bioproduktů apod.),
 - problematika prodlužování životnosti konstrukcí,
- sledování systémových požadavků EMS a SM BOZP,
- propagace silničního stavitelství jako odvětví, které budováním infrastruktury přispívá k ekonomickému růstu s možností mírnit negativní dopady na ŽP a současně se prezentuje jako oblast stavebnictví, jehož cílem je prosazovat bezodpadové hospodářství.

2. Dosavadní činnost týmu

2.1. Rok založení týmu – 2007

2.2. Počet porad v r. 2012, místa konání, počet přítomných.

Datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků
17. 10. 2012	Šlovice	9

2.3. Výsledky činnosti týmu v roce 2012

Členové týmu jsou pravidelně informováni o novinkách české legislativy týkající se problematiky ochrany zdraví při práci. Tyto zprávy jsou pravidelně publikovány ve zpravodaji SILNICE MOSTY. Tým se zabýval chystaným zavedením hodnocení dopadů výrobků na životní prostředí. Hodnocení by mělo být prováděno prostřednictvím výrobových norem. Problematika je pilotně testována na kamenivu. Pracovní skupina komise na kamenivo CEN/TC 154 WG 13 spolupracuje s pracovní skupinou na silniční materiály CEN/TC 227 WG 6, která vypracovala odpověď na dodatek Mandátu M/124 týkajícího se nebezpečných látek.

Členské organizace SVS se významně zapojily do projektů realizace akustických asfaltových úprav. Členové týmu byli informováni o inovačním výzkumu a vývoji v této oblasti i o přípravě a realizaci pokusných úseků v rámci grantového programu SFDI, kterých bylo v oblasti akustických asfaltových úprav realizováno několik.

Představen byl rovněž projekt RECPave, jehož cílem je ověření použití vyššího množství R-materiálu do asfaltových směsí zpracovávaných za horka a následné zpracování metodiky nebo technologického předpisu pro zpracování R-materiálu v ložních a podkladních vrstvách. Mezi účastníky tohoto tříletého projektu patří kromě českých univerzit VUT v Brně a ČVUT v Praze také CTN u PRAGOPROJEKT, a.s. a stavební společnost Froněk, spol. s r.o. Kromě environmentálních přínosů recyklace Ing. J. Valentin, Ph.D. upozornil také na ekonomický tlak na recyklaci díky stoupající ceně asfaltu.

SÚS Plzeňského kraje přihlásila do grantového programu SFDI pokusný úsek k ověření vlastností vrstev s vysokým podílem R-materiálu. O provedení zkušebního úseku, na kterém byly vyzkoušeny asfaltové směsi jak pro ložní vrstvu, tak pro obrusnou vrstvu s vysokým podílem R-materiálu, informoval hlavní stavbyvedoucí a prokurista společnosti Froněk, spol. s r.o. Ing. Kamil Hrbek, která pokusný úsek prováděla.

Členové týmu jsou i nadále seznamováni s výsledky činnosti komise HSE Evropské asociace pro asfaltové vozovky. Na jednání komise bylo projednáváno Environmentálních prohlášení o produktu (EPD), EPD pro asfaltové směsi, zpracované v Norsku je přeloženo do AJ a bude sloužit jako vzor pro širší Environmentální prohlášení o produktu zpracované EAPA. V současné době není EPD povinné, avšak předpokládá se, že v budoucnosti povinné bude.

Na programu jednání environmentální komise byla samozřejmě také problematika nízkoteplotních asfaltových směsí, rámcová směrnice o odpadech nebo systém obchodování s emisními povolenkami. Jedním z úkolů komise HS je propagovat inovační opatření a nejlepší postup (best practice) pro zlepšení podmínek ochrany zdraví při práci a bezpečnosti všech zaměstnanců v průmyslu asfaltových směsí a dále propagovat efektivní a udržitelné používání asfaltových směsí.

Problematika potenciální karcinogenity nebude nyní aktivně řešena do vydání kompletní zprávy IARC.

Na jednání komise bylo znovu odsouhlaseno, že nízkoteplotní asfaltové směsi (Warm Mix Asphalt – WMA) jsou důležité pro snížení asfaltových výparů a aerosolů v budoucnosti. Zástupci Norska hovořili o zkušebních úsecích, které u nich byly vybudovány za použití různých přísad a různých technologií nízkoteplotních asfaltových směsí a o výsledcích provedených měření. Bylo zřejmé, že asfaltové výpary jsou výrazně nižší než u asfaltových směsí obalovaných za horka (HMA), nicméně výsledky závisí i na použité technologii.

3. Členská základna týmu

Členská základna týmu byla ustanovena v roce 2007. Do týmu jsou průběžně doplňováni další zájemci, rozšiřována je rovněž databáze spolupracujících odborníků a organizací, kteří se stávají pravidelnými hosty jednání týmu. Přestože se v roce 2012 uskutečnilo pouze jediné jednání týmu, nezúčastnilo se jednání více účastníků než v roce 2011.

4. Plnění úkolů z porad týmu v roce 2011

SÚS Plzeňského kraje se podařilo získat grantový projekt na realizaci pokusného úseku s využitím většího množství recyklovaného materiálu. Na jednání týmu byla podána podrobná informace o realizaci zkušebního úseku. Počátkem roku 2012 byl ale schválen projekt RECPave zaměřený na návrh směsí s využitím recyklátu v nových asfaltových směsích. Výsledky tohoto projektu by měly být v pracovní skupině diskutovány s cílem upravit příslušné normy a další předpisy tak, aby bylo umožněno využívat asfaltový recyklát nejefektivnějším způsobem.

5. Související pracovní jednání

V souvislosti s činností týmu se Ing. J. Valentin, Ph.D. zúčastňoval pravidelného jednání komise HSE při EAPA. Uskutečnilo se také společné jednání s Technickou komisí EAPA, kterou ze strany Sdružení zastupuje Ing. J. Fiedler.

V rámci sledování normalizační činnosti CEN je sledována pracovní skupina CEN/TC 154 TG 15 a CEN/TC 227 WG 6 zabývající se hodnocením nebezpečných přísad v materiálech pro stavbu vozovek.

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

- 6.1. informační zdroje – např. EAPA, CEN, ÚNMZ, MŽP, ČIŽP, výrobci materiálů,
- 6.2. spolupráce s jinými institucemi – VUT, ČVUT, MPO, MD, MŽP atd.

7. Program činnosti na rok 2013, předpokládané termíny jednání

Jarní jednání týmu se uskuteční pravděpodobně v květnu 2013 společně s další schůzkou pracovní skupiny pro zefektivnění recyklace.

V nadcházejícím roce by se činnost týmu měla zaměřit na následující témata:

- podávání detailních informací zhotovitelské sféře o podmínkách zařazení asfaltů a asfaltových směsí do kategorie 2B IARC,
- pokračování činnosti pracovní skupiny k zefektivnění recyklace,
- propagovat nové technologie, které jsou ekonomicky výhodné a zároveň jsou žádoucí z hlediska zmírnění negativních dopadů výstavby pozemních komunikací na životní prostředí,
- sledování problematiky uplatňování zkoušek nebezpečných přísad v rámci revizí norem na výrobky pro stavbu vozovek,
- sledovat vývoj zavádění „akustických úprav“ a aktivně se zapojit do tohoto procesu,
- sledovat a dále umožnit věcnou odbornou diskusi v oblasti uplatnění drcené a mleté pryže při modifikaci pojiva,
- hodnocení rizik pracovníků při práci se stroji,
- větší zaměření na problematiku bezpečnosti práce při realizaci silničních staveb, zejména v podmínkách běžného provozu,
- podpořit jakékoli iniciativy, které budou směřovat k vytvoření nástroje hodnocení uhlíkové stopy silničních konstrukcí a staveb, jakož i podpora zavádění nástrojů LCCA jako nového přístupu k přípravě a hodnocení staveb a technických řešení.

Zpracovali: Ing. Jan Valentin, vedoucí týmu
 Ing. Petr Svoboda, tajemník týmu

V Praze dne 3. 3. 2013